

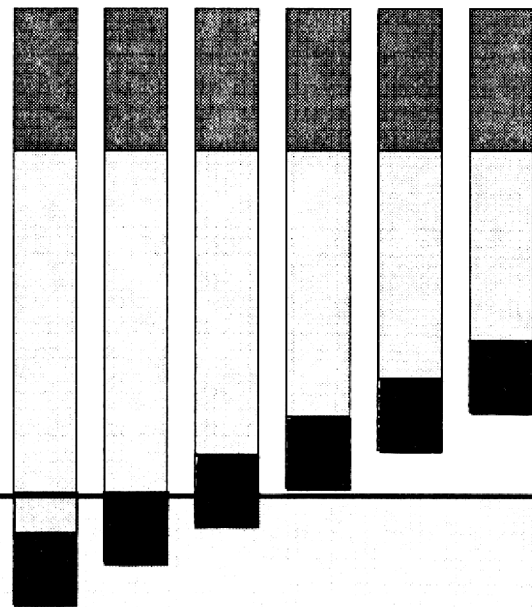
چکیده:

این پژوهش یک مطالعه توصیفی است، که ۲۸۸ مادر باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان که به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل مراجعه کرده‌اند، بطور تصادفی انتخاب شدند و از طریق پرسش‌نامه داده‌ها در مورد میزان آگاهی و نحوه نگرش در مورد اثرات سیگار جمع‌آوری گردید.

با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی، یافته‌ها نشانگر آن بود که مادران باردار از آگاهی خوب و همسران از آگاهی متوسط برخوردارند و هر دو گروه از نگرش مثبت در مورد اثرات سیگار برخوردار بودند. شاید بتوان گفت که با وجود نگرش مثبت هر دو گروه، نسبت به اثرات سیگار همسران بعلا آگاهی متوسطی که از اثرات سیگار داشتند، این آگاهی نتوانسته در عملکرد آنها تأثیری داشته باشد و همچنان سیگاری باقی مانده‌اند، و در زنان متغیرهایی از قبیل مراجعات مرتب به مراکز بهداشتی تأثیر معنی‌داری بر میزان آگاهی داشته، درحالی که متغیرهای میزان تحصیلات، سن، شغل و سایر متغیرها بر آگاهی آنان مؤثر نبود. در همسران سیگاری متغیرهای سن و مدت استعمال سیگار بر میزان آگاهی آنان مؤثر بوده در حالی که متغیرهای میزان تحصیلات و تعداد سیگار مصرفی بر میزان آگاهی آنان مؤثر نبوده است. همچنین متغیر سن در زنان بر نحوه نگرش مؤثر بوده در حالی که بر نحوه نگرش همسران تأثیر نداشته است و سایر متغیرها نیز بر نحوه نگرش دو گروه مؤثر نبود.

مقدمه:

از مشکلاتی که جهان امروز با آن مواجه است و سلامت انسانها را بشدت تهدید می‌کند استعمال دخانیات است، پورکاظمی (۱۳۷۴) می‌نویسد: در جهان ۲/۵ میلیارد نفر سیگاری هستند. در حال حاضر متوسط مصرف سرانه سیگار در ایران ۵ نخ در روز است (پورکاظمی، ۱۳۷۴).

بررسی مقایسه‌ای میزان آگاهی و نگرش مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان در مورد اثرات سیگار در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل

پژوهش از:

عفت مظاهری

کارشناس ارشد پرستاری

عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری اردبیل

مادران باردار جزء گروه‌های آسیب پذیر جامعه هستند از صدمات و عوارض سیگار مصون نیستند، لذا بایستی مضرّات استعمال فعال و غیرفعال سیگار در دوران بارداری برای آنان و همسرانشان تشریح گردد و از سیگار کشیدن و قرار گرفتن در معرض دود سیگار منع گردند و از آنجائی که این مسئله ارتباط مستقیم با سلامت افراد دارد، مسئولیت مهمی را برای کادر بهداشت و درمان ممالک و جوامع مختلف که وظیفه جلوگیری از بیماریها و ارتقاء سطح بهداشت جامعه را برعهده دارند فراهم آورده است.

از آنجائی که نگرش بدنبال آگاهی بوجود می‌آید، لذا با دادن آگاهی‌های لازم به مادران باردار و همسرانشان می‌توان نگرش آنان را نسبت به مصرف سیگار تغییر داد، تحقیق انجام شده توسط استیون و همکارانش در سال ۱۹۹۴ در مورد نگرش افراد بزرگسال درباره استعمال سیگار نشان داد که نگرش مثبتی نسبت به مضرّات دخانیات دارند، و خواستار مبارزه جدی علیه استعمال دخانیات می‌باشند.

بنابراین پرستاران به عنوان افراد آگاه و متخصص مسئولیت دارند، تا از آخرین برنامه‌های ضد استعمال دخانیات اطلاع پیدا کرده و برای عموم آنرا تفسیر نمایند (شروفی، ۱۳۷۳، به نقل از لاکمن). و افراد سیگاری را به ترك سیگار و غیرسیگاریها را به قرارنگرفتن در معرض دودسیگار تشویق کنند (تانر^۶، ۱۹۹۱). و از آنجائی که مادران باردار از گروه‌های آسیب پذیر جامعه می‌باشند و سلامتی جنین آنها سلامتی جامعه را تضمین می‌نماید، پژوهشگر امیدوار است تحقیق حاضر کمکی جهت نیل به این اهداف باشد.

از نیمه سال ۱۹۶۰ مرگ و میر ناشی از توتون در سراسر دنیا از حدود یک میلیون به سه میلیون نفر رسیده است و پیش بینی می‌شود این روند ادامه یابد و به حدود ده میلیون نفر در سال ۲۰۲۰ برسد (شیردست، ۱۳۷۲). میزان مرگ و میر افراد سیگاری در ایران روزانه حدود ۱۴۰ نفر و در سال بیش از ۵۰ هزار نفر می‌باشد (پورکاظمی، ۱۳۷۲).

دود سیگار نه تنها برای فرد سیگاری، بلکه برای افراد غیرسیگاری که در هوای تنفسی شان دود سیگار وجود دارد، نیز اثرات زیان باری دارد، سیگار کشیدن غیرفعال، معرف حالتی است که فرد سیگاری نبوده، ولی دود حاصل از سیگار کشیدن افراد دیگر را، استنشاق می‌نماید (مظلومی و اسفندیاری، ۱۳۷۲).

سالانه حدود ۳۸۰۰ فرد غیرسیگاری در نتیجه قرار گرفتن در معرض دود سیگار و ابتلا به سرطان ریه جان خود را از دست می‌دهند (امامی، ۱۳۷۴، به نقل از التوکر^۱). مطالعات نشان می‌دهد که میانگین کاهش وزن زمان تولد در نوزادانی که مادرانشان در معرض دود سیگار همسرانشان که روزانه ۲۰ نخ سیگار مصرف می‌کرده‌اند، ۸۸ گرم بوده است (مارتینز^۲، ۱۹۹۴). قرار گرفتن در معرض دود سیگار در دوران بارداری باعث افزایش میزان بستری شدن نوزادان در بیمارستان، افزایش ترشحات گوش میانی و سیتوزیت می‌شود (استان هوپ^۳، ۱۹۹۵). افرادی که بطور مزمن در معرض دود سیگار قرار می‌گیرند، بیشتر مبتلا به سرطان سینوس‌ها، سرطان سینه، سرویکس، غدد درون ریز، لوسمی و لنفوم می‌شوند (مظلومی و اسفندیاری، ۱۳۷۲). همچنین قرار گرفتن در معرض دود سیگار باعث تحریکات چشم‌ها، سردرد، گلو درد، سرفه، سرگیجه و تهوع می‌شود (ریچاردسون^۴، ۱۹۹۴). مطالعات ارتباط معنی دار را بین تومورهای بدخیم مغزی در کودکان و قرار گرفتن در معرض دود سیگار نشان می‌دهد (کوردیر و دیگران^۵، ۱۹۹۴).

1- Altoker

2- Martinez

3- Stan Hope

4- Richardson

5- Cordier et al

6-Taner

اهداف پژوهش:

هدف کلی: مقایسه میزان آگاهی و نگرش مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان در مورد اثرات سیگار در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵.

اهداف ویژه:

- ۱- تعیین میزان آگاهی مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان در مورد اثرات سیگار در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵.
- ۲- تعیین نحوه نگرش مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان در مورد اثرات سیگار در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵.
- ۳- تعیین تفاوت میزان آگاهی و نگرش مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان در مورد اثرات سیگار مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵.
- ۴- تعیین ارتباط بین برخی از مشخصات فردی اجتماعی مادران باردار در معرض دود سیگار با میزان آگاهی آنها در مورد اثرات سیگار در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵.
- ۵- تعیین ارتباط بین برخی از مشخصات فردی اجتماعی همسران سیگاری مادران باردار در معرض دود سیگار با میزان آگاهی آنان در مورد اثرات سیگار در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵.
- ۶- تعیین ارتباط بین برخی از مشخصات فردی اجتماعی مادران باردار در معرض دود سیگار با نحوه نگرش آنها در مورد اثرات سیگار در

مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵.

۷- تعیین ارتباط بین برخی از مشخصات فردی اجتماعی همسران سیگاری مادران باردار در معرض دود سیگار با نحوه نگرش آنها در مورد اثرات سیگار در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵.

تعریف واژه‌ها:

به منظور دستیابی به اهداف مورد نظر در این پژوهش واژه‌های آگاهی، نگرش، مادر باردار بصورت نظری، هم چنین میزان آگاهی، نحوه نگرش، مادران باردار در معرض دود سیگار همسران سیگاری و اثرات سیگار تعریف عملی شدند.

مروری بر مطالعات:

هوگ لند^۱ و همکارانش تحقیقی کیفی بر روی ۳۳ مادر باردار که در دوران بارداری دخانیات مصرف می‌کردند و بین هفته ۲۷ و ۳۵ حاملگی بودند، انجام دادند. هدف این بررسی تعیین میزان آگاهی مادران باردار در مورد استعمال دخانیات در دوران بارداری بود، نتایج پژوهش نشان داد، زنان باردار علیرغم نگرش مثبت نسبت به استعمال دخانیات در دوران بارداری فاقد آگاهی لازم در این مورد بودند و پرسنل بهداشتی و همسرانشان نقش کمی در تغییر رفتارشان درباره عدم استعمال دخانیات در دوران بارداری داشته‌اند.

تحقیق دیگری که در سال (۱۹۹۲) توسط براون سون و دیگران^۲ با هدف بررسی میزان آگاهی افراد بزرگسال ایالت کانزاس ولوئیس انجام شد مشخص گردید که ۷/۷۶ درصد افراد آگاهی داشتند که استعمال سیگار باعث

1- Hougland etal

2- Brownson etal

استفاده از نرم افزار SPSS و آزمونهای توصیفی و استنباطی دسته بندی شد.

در مورد مشخصات فردی - اجتماعی اطلاعات بدست آمده بصورت جداول توزیع فراوانی و درصدی تنظیم شد. بخش دوم پرسش نامه که جهت دستیابی به هدف اول پژوهش یعنی تعیین میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش در مورد اثرات سیگار طرح شده بود دارای ۱۶ سؤال بود که جوابها به سه شکل بله، خیر، نمی دانم. تنظیم شده بود و باتوجه به امتیازات کسب شده در این بخش، میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش در مورد اثرات سیگار به سه سطح ضعیف، متوسط، خوب تقسیم بندی گردید و امتیازات بین هشت و کمتر در سطح ضعیف و امتیازات بین ۹-۱۷ در سطح متوسط و امتیازات بین ۱۸-۲۷ در سطح خوب تقسیم بندی شد و نتایج بصورت جداول توزیع فراوانی مطلق و نسبی تنظیم گردید.

به منظور دستیابی به هدف دوم پژوهش که تعیین نگرش واحدهای مورد پژوهش در مورد سیگار بود، بیست عبارت براساس مقیاس لایکرت طرح شد که جوابها از کاملاً موافقم، موافقم، نظری ندارم، مخالفم تا کاملاً مخالفم بود. برای هر عبارت امتیاز ۵ برای پاسخ کاملاً موافقم، و یک برای پاسخ کاملاً مخالفم در نظر گرفته شد. باتوجه به امتیازات بدست آمده در این بخش امتیاز ۲۰-۲۰ بعنوان نگرش کاملاً منفی و امتیاز ۴۰-۲۱ بعنوان نگرش منفی و امتیاز ۶۰-۴۱ بعنوان نگرش بی تفاوت و امتیاز ۸۰-۶۱ بعنوان نگرش مثبت و امتیاز ۱۰۰-۸۱ نیز به عنوان نگرش کاملاً مثبت در نظر گرفته شد و لازم به ذکر است که نحوه امتیاز دهی به عبارات منفی برعکس عبارات مثبت بوده است.

جهت دستیابی به هدف سوم پژوهش یعنی تفاوت میزان آگاهی و نگرش مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان در مورد اثرات سیگار از طریق مقایسه میزان امتیازات کسب شده از طریق آزمون Z مورد

بیماریهای قلبی می شود و همچنین مشخص گردید که زنان مسنی که شدیداً سیگاری بودند آگاهی کمی در مورد اثرات سیگار بر روی سلامتی داشتند و نتایج نشان داد که میزان آگاهی در بین سیاه پوستان در مورد اثرات استعمال فعال سیگار روی سلامتی نسبت به اثرات استعمال غیرفعال سیگار روی سلامتی بیشتر بوده است.

روش پژوهش:

این پژوهش یک مطالعه توصیفی است. این پژوهش دو متغیری و نوع داده ها که از اندازه گیری این متغیرها بدست می آید، توصیفی و برحسب مقیاس سنجش اسمی و رتبه ای است این مطالعه دو گروهی و تک مرحله ای است، بدین معنا که داده ها در یک مرحله از آزمودنیها گردآوری شده است.

روش گردآوری داده ها:

ابزار گردآوری داده ها در این پژوهش پرسشنامه بوده است. پرسشنامه مورد استفاده در این پژوهش دارای ۳ بخش است.

- ۱- بخش اول ۱۸ سؤال مربوط به مشخصات فردی اجتماعی در واحدهای مورد پژوهش مطرح شده است.
- ۲- بخش دوم ۱۶ سؤال در رابطه با میزان آگاهی واحدهای مورد پژوهش در مورد اثرات سیگار، تدوین شده است که جوابها به صورت بله، خیر، نمی دانم می باشد.
- ۳- بخش سوم ۲۰ بیانیه برای تعیین نگرش واحدهای مورد پژوهش در مورد اثرات سیگار تدوین شده که جوابها براساس مقیاس لایکرت در پنج قسمت از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف تنظیم شده است.

تجزیه و تحلیل داده ها:

جهت دستیابی به نتایج یافته های تحقیق، اطلاعات جمع آوری شده از برگهای مصاحبه، بصورت منظم کد گذاری شده و سپس اطلاعات به کامپیوتر داده شده و با

بررسی قرار گرفت.

جهت دستیابی به اهداف چهارم تا هفتم یعنی تعیین ارتباط بین برخی از مشخصات دموگرافیک با میزان آگاهی و نگرش واحدهای مورد پژوهش و همچنین جهت تعیین وجود یا عدم وجود همبستگی بوسیله ضریب پیرسون، تی استودنت، مجذور کای و آنالیز واریانس مورد بررسی قرار گرفته است و برای تعیین معنی دار بودن ارتباط بین آنها از آزمون Z استفاده گردید.

نتیجه گیری نهایی:

نتایج پژوهش نشانگر آن بود که مادران باردار در معرض دود سیگار از آگاهی خوبی در مورد اثرات سیگار برخوردار بودند و همسران دارای آگاهی متوسط بودند (نمودار شماره ۱)، این نتیجه مشابه تحقیق انجام شده توسط لی لانگ و همکارانش در سال ۱۹۹۵ می باشد که نشان داد که مادران باردار از آگاهی خوبی در مورد اثرات سیگار برخوردار می باشند.

و هر دو گروه دارای نگرش مثبت در مورد اثرات سیگار می باشند یعنی ۵۲/۱٪ زنان و ۴۸/۶٪ مردان دارای نگرش مثبت در مورد اثرات سیگار بوده اند (نمودار شماره ۲)، که این تحقیق مشابه تحقیق انجام شده توسط هوگ لند در سال ۱۹۹۵ می باشد که نشان داد مادران باردار از نگرش مثبتی در مورد خطرات سیگار برخوردار هستند. در ارتباط با هدف سوم پژوهش یعنی تفاوت میزان آگاهی و نگرش در دو گروه یافته ها نشانگر آن بود که مقایسه میانگین میزان آگاهی دو گروه در مورد اثرات سیگار باتوجه به $S = 0/49$ اختلاف معنی داری را نشان نداد، همچنین مقایسه نحوه نگرش در مورد اثرات سیگار باتوجه به $Z = 0/84$ اختلاف معنی داری را نشان نداد (جدول شماره ۳)، عالیخانی در سال (۱۳۷۱) نشان داد که مقایسه میزان آگاهی دو گروه از دانش آموزان در مورد اثرات سیگار اختلاف معنی داری را نشان نمی دهد. در ارتباط با سؤالات چهارم تا هفتم نتایج نشان داد که بین متغیرهای

سن و مراجعات مرتب به مراکز بهداشتی با میزان آگاهی مادران باردار ارتباط معنی داری وجود داشته است در حالی که بین سایر متغیرها با میزان آگاهی مادران ارتباط معنی داری وجود نداشته است، در همسران سیگاری متغیر سن و مدت استعمال سیگار با میزان آگاهی همسران سیگاری ارتباط معنی داری وجود داشته است در حالی که بین سایر متغیرها ارتباط معنی داری وجود نداشته است.

در ارتباط با نحوه نگرش و ارتباط آن با سایر متغیرها نتایج نشان داد که بین سن و نحوه نگرش مادران باردار ارتباط معنی داری وجود داشته در حالی که در همسران سیگاری ارتباط معنی داری وجود نداشته است و بین نحوه نگرش و سایر متغیرها ارتباط معنی داری وجود نداشته است. (جدول شماره ۲).

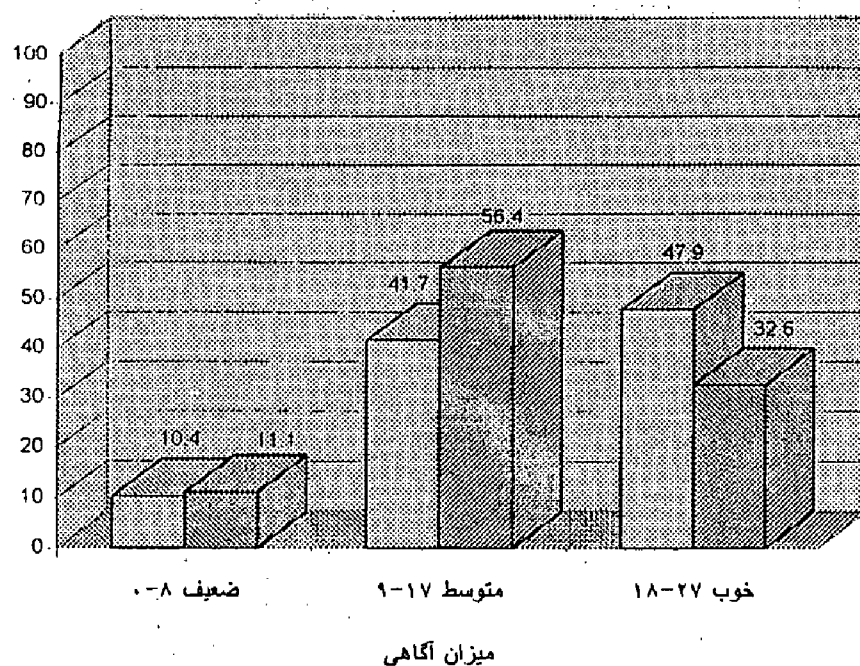
منابع:

۱- لمعه. ماهرخ، بررسی میزان آگاهی مادران باردار در مورد خطرات کشیدن سیگار در دوران بارداری. پایان نامه فوق لیسانس دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۶۱.

- 1- Benedetto, Dli. G. "Passive smoking in child hood". j. B- Soc - Health. VOL:115, NO:1 Feb. 1995, PP:13-16
- 2- Clark, jm and Macline, K. "The effects of smoking in pregnancy a review of aproaches to behavioural chang midwifery, VOL:8. NO:1. March, 1992. PP:19-30
- 3- Macleod, clark and mclain hatrrina "Effects of smoking in pregnancy a review of approaches to behavioural chang. Midwifery. VOL:8. NO:1. March, 1992. PP: 19-28.
- 4- Liew Ilyn, jones, Derek. "Fundamental of obstetries and Gynecology". Sixth Edition. New York, philadelphia st. Louis mosby company 1994.

نمودار شماره (۱):

نمودار هیستوگرام توزیع فراوانی مطلق و درصدی مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵
برحسب میزان آگاهی در مورد اثرات سیگار

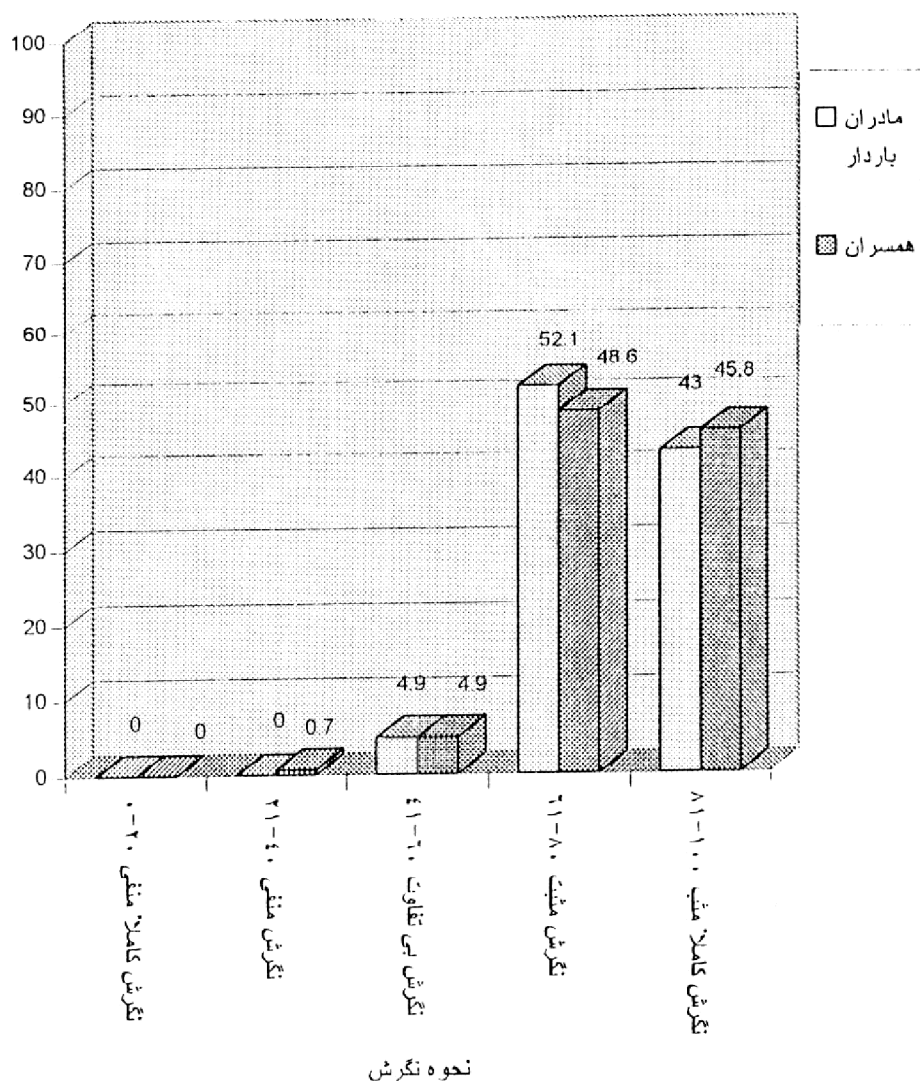

مادران باردار همسران

نمودار شماره (۱) نشانگر آنست که اکثریت (۹/۴۷٪) واحدهای مورد پژوهش زنان از آگاهی خوبی برخوردارند و کمترین آنها (۴/۱۰٪) از آگاهی ضعیفی برخوردار می باشند، در واحدهای مورد پژوهش مردان اکثریت (۳/۵۶٪) از آگاهی متوسط برخوردارند و کمترین آنها (۱/۱۱٪) از آگاهی ضعیفی برخوردارند.

نمودار شماره (۲):

نمودار هیستوگرام توزیع فراوانی مطلق و درصدی مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان
در مراکز بهداشتی درمانی استان اردبیل در سال ۱۳۷۵
در مورد اثرات سیگار بر حسب نحوه نگرش

نمودار شماره (۲) نشانگر آنست که بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش در هر دو گروه، زنان (۵۲/۱٪) و مردان (۴۸/۶٪) نسبت به اثرات سیگار از نگرش مثبتی برخوردارند.

جدول شماره (۱)

توزیع فراوانی مطلق و درصدی مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگارشان
در مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵
بر حسب میزان آگاهی و نگرش

مادران باردار										همسران										میزان نگرش
ضعیف (۰-۸)		متوسط (۹-۱۷)		خوب (۱۸-۲۷)		جمع		ضعیف (۰-۸)		متوسط (۹-۱۷)		خوب (۱۸-۲۷)		جمع		میزان آگاهی				
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد					
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	نگرش کاملاً منفی ۰-۲۰				
۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰	نگرش منفی ۲۱-۴۰				
۲	۵۷/۱	۱	۱۴/۲	۲	۲۸/۶	۷	۸۵/۷	۶	۱۰۰	۷	۲۸/۶	۲	۱۴/۲	۷	۱۰۰	نگرش بی تفاوت ۴۱-۶۰				
۶	۸	۲۲	۲۲	۲۲	۲۸	۲۶	۲۶	۱۰۰	۷۵	۲۸	۲۶	۲۲	۲۲	۲۱/۹	۵۶	نگرش مثبت ۶۱-۸۰				
۵	۸	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۲۶	۱۰۰	۶۲	۵۰	۲۱	۲۱/۹	۲۶	۲۶	۵۶	نگرش کاملاً مثبت ۸۱-۱۰۰				
۱۵	۱۰/۲	۶۰	۲۱/۶۷	۰/۹	۴۷/۸	۱۴۱	۱۱۱/۱۱	۱۶	۱۰۰	۱۴۱	۴۷/۸	۰/۹	۲۱/۶۷	۴۷	۵۶/۲۵	جمع				

جدول شماره ۱ نشانگر آنست که بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش در هر دو گروه زنان (۵۷/۱٪) و مردان (۸۵/۷٪) که از آگاهی ضعیفی برخوردار می باشند نسبت به اثرات سیگار دارای نگرش بی تفاوت می باشند.

جهت تعیین اختلاف بین میانگین میزان آگاهی دو گروه زن و مرد از آزمون (Z) استفاده شد که نتیجه آزمون ($Z = 0/49$) نشان داد که با اطمینان ۹۵٪ اختلاف معنی داری بین میزان آگاهی زنان و مردان وجود ندارد.

جهت تعیین اختلاف بین میانگین نحوه نگرش دو گروه زن و مرد از آزمون (Z) استفاده شد، نتیجه آزمون نشان داد که با درجه اطمینان ۹۵٪ اختلاف معنی داری بین میانگین نگرش در دو گروه وجود ندارد. ($Z = 0/84$)

جدول شماره (۲): توزیع فراوانی مطلق و درصدی مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگارشان در مورد اثرات سیگار در مراکز بهداشتی و درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵ بر حسب سن و نحوه نگرش

همسران												مادران باردار												واحد های مورد پژوهش						
جمع		نگرش کاملاً مثبت		نگرش مثبت		نگرش بی تفاوت		نگرش منفی		نگرش کاملاً منفی		جمع		نگرش کاملاً مثبت		نگرش مثبت		نگرش بی تفاوت		نگرش منفی		نگرش کاملاً منفی								
	۸۱-۱۰۰	تعداد	درصد	۶۱-۸۰	تعداد	درصد	۴۱-۶۰	تعداد	درصد	۲۱-۴۰	تعداد	درصد	۰-۲۰	تعداد	درصد	۸۱-۱۰۰	تعداد	درصد	۶۱-۸۰	تعداد	درصد	۴۱-۶۰	تعداد	درصد	۲۱-۴۰	تعداد	درصد	۰-۲۰	تعداد	درصد
۱۰۰	۴۵	۳۱/۱	۱۴	۶۶/۷	۳۰	۲/۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۹۶	۴۴/۸	۴۳	۵۳/۱	۵۱	۲/۱	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵-۲۵
۱۰۰	۷۸	۵۱/۳	۴۰	۴۱	۳۳	۶/۴	۵	۱/۳	۱	۰	۰	۰	۱۰۰	۴۰	۴۵	۱۸	۴۲/۵	۱۷	۱۲/۵	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۶-۳۵	
۱۰۰	۱۳	۵۳/۸	۷	۲۸/۵	۵	۷/۷	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۶	۱۶/۷	۱	۸۳/۳	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۶-۴۵	
۱۰۰	۸	۶۲/۵	۵	۲۷/۵	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۲	۰	۰	۱۰۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۵	
۱۰۰	۱۴۴	۴۵/۸	۶۶	۴۸/۶	۷۰	۴/۹	۷	۰/۷	۱	۰	۰	۰	۱۰۰	۱۴۴	۴۳	۶۲	۵۲/۱	۷۵	۴/۹	۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	جمع	
																								نحوه نگرش		سن				

جدول شماره (۲) نشانگر آنست که اکثریت (۳/۸۳٪) واحدهای مورد پژوهش زنان که دارای نگرش مثبت می باشند در گروه سنی ۳۶-۴۵ سال قرار دارند و اکثریت (۷/۶۶٪) واحدهای مورد پژوهش مرد که دارای نگرش مثبت هستند در گروه سنی ۱۵-۲۵ سال قرار دارند.

جهت بررسی ارتباط بین سن و نگرش زنان آزمون کای دو معتبر نیست $EF < 5 = 0/66/7$ و آزمون پیرسون $T = 0/22$ همبستگی مستقیم و ضعیف بین سن و نگرش زنان وجود دارد و جهت بررسی معنی دار بودن این همبستگی $Z = 2/61$ در سطح درجه اطمینان ۹۵٪ معنی دار بود.

جهت بررسی ارتباط بین سن و نگرش مردان آزمون اول کای دو معتبر نبود $EF < 5 = 0/62/5$ و آزمون دوم پیرسون $T = -0/09$ همبستگی معکوس و بسیار ضعیفی بین سن و نگرش مردان وجود دارد و آزمون $Z = 1/06$ نشان داد که این ارتباط در سطح درجه اطمینان ۹۵٪ معنی دار نیست.

جدول شماره (۳):

توزیع فراوانی مطلق و درصدی مادران باردار در معرض دود سیگار و همسران سیگاریشان
در مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵ بر حسب میزان آگاهی و سن

سن		واحد های مورد پژوهش		مادران باردار												همسران			
				ضعیف (۸-)				متوسط (۹-۱۷)				خوب (۱۸-۲۷)				ضعیف (۸-)		متوسط (۹-۱۷)	
				درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
۱۵-۲۵	۷	۷/۲	۴۲	۲۲/۷	۲۷	۲۹	۹۶	۱۰۰	۳	۶/۷	۲۲	۵۱/۱	۱۹	۴۲/۲	۴۵	۱۰۰	۱۰	۲۵	۱۰۰
۲۶-۳۵	۸	۲۰	۱۶	۴۰	۱۶	۲۰	۲۰	۱۰۰	۹	۱۱/۵	۲۲	۵۶/۴	۲۵	۲۲/۱	۷۸	۱۰۰	۱۰	۲۶	۱۰۰
۳۶-۴۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۶	۸۲/۲	۵	۱۶/۷	۲	۱۵/۴	۱۲	۱۰۰	۱۰	۳۶	۱۰۰
۴۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۲	۵۰	۱	۵۰	۱	۱۲/۵	۸	۱۰۰	۱۰	۴۵	۱۰۰
جمع	۱۵	۱۰/۴	۶۰	۲۲/۷	۶۹	۲۷/۹	۱۲۴	۱۰۰	۱۶	۱۱/۱۱	۸۱	۵۴/۲۵	۲۷	۲۲/۲۱	۱۴۲	۱۰۰	۱۰	۱۵۰	۱۰۰

جدول شماره (۳) نشانگر آنست که اکثریت (۲۰٪) گروه های مورد پژوهش زنان دارای آگاهی ضعیف در گروه سنی (۲۶-۳۵) سال قرار دارند و اکثریت (۵۰٪) آنها که دارای آگاهی متوسط می باشند در گروه سنی (۴۵ بالا) سال و همچنین اکثریت (۸۳/۳٪) آنها که دارای آگاهی خوب هستند در گروه سنی (۳۶-۴۵) قرار دارند.

در گروه های مورد پژوهش مردان اکثریت (۲۳/۱٪) که دارای آگاهی ضعیف هستند در گروه سنی (۳۶-۴۵) سال و اکثریت آنها (۷۵٪) که دارای آگاهی متوسط هستند در گروه سنی (۳۶-۴۵) سال و اکثریت (۴۲/۲٪) آنها که دارای آگاهی خوب هستند نیز در گروه سنی (۱۵-۲۵) سال قرار دارند.

جدول شماره (۴):

توزیع فراوانی مطلق و درصدی مادران باردار در معرض دود سیگار
در مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵ بر حسب مراجعات مرتب به درمانگاه و میزان آگاهی.

میزان آگاهی	ضعیف (۰-۸)		متوسط (۹-۱۷)		خوب (۱۸-۲۷)		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
بلی	۱۳	۹/۶	۵۵	۴۰/۷	۶۷	۴۹/۶	۱۳۵	۱۰۰
خیر	۲	۲۲/۲	۵	۵۵/۶	۲	۲۲/۲	۹	۱۰۰

جدول شماره (۵):

توزیع فراوانی مطلق و درصدی مادران باردار در معرض دود سیگار
در مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۳۷۵ بر حسب مدت استعمال سیگار همسران بر حسب میزان آگاهی

میزان آگاهی	ضعیف (۰-۸)		متوسط (۹-۱۷)		خوب (۱۸-۲۷)		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
مدت استعمال سیگار توسط همسران بر حسب سال								
۱-۵	۴	۶/۹	۲۲	۳۷/۹	۳۲	۵۵/۲	۵۸	۱۰۰
۶-۱۰	۶	۱۲/۸	۱۸	۳۸/۳	۲۳	۴۸/۹	۴۷	۱۰۰
۱۱-۲۰	۵	۱۶/۷	۱۷	۵۶/۷	۸	۲۶/۷	۳۰	۱۰۰
۲۱-۳۰	۰	۰	۰	۰	۳	۱۰۰	۳	۱۰۰
۳۰+	۰	۰	۱	۱۰۰	۰	۰	۱	۱۰۰
نامعلوم	۰	۰	۲	۴۰	۳	۶۰	۵	۱۰۰

جدول شماره (۵) نشان می دهد که اکثریت (۵۵/۲٪) واحدهای مورد پژوهش مرد که دارای آگاهی خوب هستند مدت ۱ الی ۵ سال است که سیگار مصرف می کنند.

این همبستگی از نظر آماری در سطح درجه اطمینان ۹۵٪ معنی دار است.